

ПРОГРАМА
моніторингу якості наданих послуг
КЗДО №40 ДМР

Управління сучасним закладом дошкільної освіти сьогодні неможливо без отримання систематичної, оперативної, достовірної інформації як засобу зворотного зв'язку. А засобом отримання такої інформації можуть бути *діагностування* і *моніторинг* - тривале спостереження за об'єктами або явищами педагогічної діяльності, система отримання даних для ухвалення стратегічних і тактичних рішень. Крім того, моніторинг можна вважати незалежною експертизою стану навчального процесу, систему збирання, аналізу, подання інформації та інформаційну базу управління.

Актуальність використання моніторингу в закладі дошкільної освіти.

- Визначення успішності та результативності протікання освітнього процесу;
- навчання педагогів самоаналізу і самооцінюванню динаміки своєї діяльності в освітньому процесі;
- здійснення доцільного управління якістю стану освітнього процесу;
- прогнозування перспектив розвитку об'єктів чи суб'єктів освітнього процесу.

Мета моніторингу - виявлення ступеня відповідності результатів діяльності дошкільного навчального закладу до стандартів і вимог дошкільної освіти.

Завдання моніторингу:

- безперервно спостерігати за динамікою розвитку ЗДО, своєчасно виявляти зміни і ті фактори, що зумовлюють ці зміни;
- тактично і стратегічно прогнозувати розвиток найважливіших процесів у дошкільному навчальному закладі;
- підвищувати мотивацію співробітників у галузі забезпечення якості освітніх послуг;
- залучати батьківську громадськість до процесу поліпшення якості освіти ЗДО №40.

Об'єкт педагогічного моніторингу - це результати освітнього процесу та засоби, що використовують для їх досягнення.

Види моніторингу

Педагогічний моніторинг забезпечує педагогів, адміністрацію ЗДО якісною та своєчасною інформацією, необхідною для ухвалення управлінських рішень.

Медичний моніторинг забезпечує спостереження за динамікою здоров'я та функціонального стану дитини в різних умовах: у сім'ї, в ЗДО. Важливі не просто констатація, а прогноз розвитку відповідно до сформованих умов і за потреби - коригування певних умов.

Психологічний моніторинг дає змогу виявити фактори, що впливають на психологічний розвиток дитини позитивно або негативно, та забезпечити їх оптимальне поєднання, якщо усунути останні неможливо.

Управлінський моніторинг організують таким чином, щоб завдяки рефлексії, поглибленому вивченню проблем, проведенню семінарів, педагогічних рад можна було точно уявити стан керованої системи і скласти тенденції.

Предмет діагностування управлінського моніторингу - діяльність закладу дошкільної освіти.

Напрями: діагностична робота з здобувачами дошкільної освіти, з батьками, зі співробітниками. Заходи щодо проведення управлінського моніторингу (творча група

з проблеми «Компетентність батьків як умова сприяння моральному і емоційному благополуччю дитини», модель супроводу педагогів у процесі професійного розвитку, оцінювання творчого потенціалу педагогів).

Особливості моніторингу

Моніторинг передбачає систему відстеження протягом 1-3-5 років. Моніторинг - це цілеспрямована спеціальна система, усвідомлена і планомірна на всіх етапах педагогічного процесу.

Проводячи моніторинг, основну увагу спрямовують на особливості перебігу самого педагогічного процесу, адже ця процесуальна інформація є більш важливою та оперативною порівняно з результативною.

Методи моніторингу:

- вивчення продуктів дитячої діяльності;
- ігрові, тестові завдання;
- проведення контрольних-оцінних занять;
- співбесіда з педагогами, батьками і дітьми;
- анкетування та опитування;
- аналіз документації;
- спостереження.

Структура моніторингу:

1-й блок. Забезпечення умов здійснення освітньої діяльності.

2-й блок. Якість діяльності установи.

3-й блок. Результативність діяльності ЗДО.

Структура моніторингу дає об'єктивну інформацію про діяльність закладу дошкільної освіти.

Служба моніторингу в ЗДО

Директор - збирає інформацію, відстежує відповідність стану і результатів навчального процесу державним стандартам, виконання реалізованої програми виховання і навчання дітей, взаємини дорослих і дітей, а також інші показники якості освітнього процесу в ЗДО; здійснює контрольну функцію, що є невід'ємною складовою управлінської діяльності.

Вихователі та фахівці - відстежують динаміку засвоєння здобувачами дошкільної освіти програмного матеріалу відповідно до вимог чинних програм; підготовку дітей до школи з метою виявлення особливостей, змін у розвитку дитини для подальшого обліку під час планування і проведення освітнього процесу.

Педагогічна діагностика дає змогу розв'язувати питання прогнозування роботи в ЗДО, атестації педагогічного колективу. Опанування педагогами ЗДО методики педагогічної діагностики є найважливішою умовою професійної компетенції.

Педагогічна діагностика повинна проводитися не тільки заради того, щоб виявити недоліки, помилки в роботі, а для констатування рівня розвитку вихованців. Її головне призначення - це аналіз та усунення причин, накопичення й поширення педагогічного досвіду, стимулювання творчості, педагогічної майстерності.

Сестра медична старша - відстежує стан здоров'я вихованців:

- фізичний розвиток, захворюваність, відвідуваність;
- виявляє фактори, що негативно впливають на самопочуття і здоров'я дітей; - відстежує виконання норм харчування відповідно до встановлених нормативів, вартість харчування.

Завідувач господарства - виконує моніторинг матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу.

Створення системи моніторингу в ЗДО це:

- добирання діагностичних методик, підготовка анкет, тестів, опитувальників,
- розроблення критеріїв навчання працювати з ними педагогів і медичних сестер;
- проведення моніторингу;
- первинне накопичення інформації;
- якісне опрацювання даних або їх розпізнавання, в ході яких виявляються сутнісні характеристики досліджуваного об'єкта.

Запропонована система моніторингу діяльності дошкільної освіти дає змогу на основі отримання об'єктивної інформації ухвалювати управлінські рішення, що сприяють своєчасному запобіганню несприятливих або критичних ситуацій.

З метою створення оптимальних умов для роботи, виховання і навчання всіх учасників освітнього процесу в ЗДО розроблено положення про моніторинг, на підставі якого проводяться різні види моніторингу. Створена в ЗДО система щомісячного контролю визначає терміни моніторингу в певній галузі діяльності.

Щодо кожної галузі дослідження є відповідні критерії, що розробляла творча група педагогів на основі вивчення діагностичної літератури. Збір інформації відбувався за допомогою анкет і опитувальників для педагогів, батьків; тестових карт; діагностичних карт з розвитку дитини. Потім систематизувався та опрацьовувалась вся інформація.

Результати моніторингу необхідно фіксувати у діагностичних таблицях, діаграмах, схемах, циклограми і вивішувати у батьківських куточках усіх вікових груп, використовувати під час створення програми розвитку ЗДО, перспективних планів, авторських програм, сайті закладу.

У Комунальному закладі дошкільної освіти (ясла-садок) №40 Дніпровської міської ради проводиться моніторинг за такими розділами:

1. Моніторинг кадрового забезпечення, зокрема:

- моніторинг освітнього та кваліфікаційного рівня педагогів;
- моніторинг підвищення кваліфікації педагогів ЗДО. В основі моніторингу з цього розділу - збирання інформації про підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що допомагає оцінити не тільки фактичний рівень професійної підготовки кожного вихователя, але й виявити професійні запити і потреби, допомагає визначити мету роботи й обрати адекватні форми її проведення. Професійна підготовка педагога не завершується у стінах педагогічного навчального закладу, вона триває протягом усього періоду професійної діяльності;
- моніторинг ефективності самоосвіти педагогів. Педагогічна самоосвіта педагога передбачає самостійне опанування сукупності педагогічних цінностей, технологій, творчості. У ЗДО педагоги повинні займатися самоосвітою, яка передбачає розширення і поглиблення професійно-методичних знань і умінь, удосконалення рівня професійної підготовки. Отримання нової інформації допомагає збагатити і конкретизувати свої знання, проаналізувати ситуації, що виникають у роботі, моделювати і прогнозувати освітній процес.

2. Моніторинг матеріально-технічного забезпечення, зокрема моніторинг стану приміщень, будівель, споруд та забезпеченість необхідними.

3. Моніторинг навчально-методичного забезпечення, зокрема вимоги до предметно-розвивального середовища, забезпеченості дидактичним посібниками, методичною літературою, іграшками, технічними засобами навчання.

4. Моніторинг медико-соціального забезпечення, зокрема моніторинг відвідування, захворюваності та фізичної підготовленості дітей.

Робота з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти будується на основі діагностування, що проводять вихователі за участю медичної сестри. Результати фіксують у карті розвитку дитини. Педагоги використовують їх, плануючи роботу з дітьми. Результати роботи обговорюють на медико-педагогічних нарадах та відображають у журналах здоров'я, журнали відвідувань із зазначенням висновків і пропозицій.

Для проведення профілактичних заходів у закладі дошкільної освіти використовується спеціальне обладнання з медичного блоку: бактерицидні лампи, зростомір, підлогові ваги, дитячий тонометр тощо.

Основна мета, яку повинен ставити перед собою колектив ЗДО, це збереження і зміцнення здоров'я дітей, удосконалення роботи з батьками щодо пропаганди здорового способу життя.

5. *Моніторинг інформаційно-методичного забезпечення, зокрема:*

- *моніторинг передового педагогічного досвіду педагогів.* Створення оптимальних умов, необхідних для виявлення, вивчення, узагальнення та поширення педагогічного досвіду.

- *моніторинг з використання педагогами ІКТ;*

- *аналіз творчих досягнень педагогів.* Виявлення активності педагогів ЗДО у різноманітних міських, регіональних, усеукраїнських конкурсах тощо.

6. *Моніторинг психолого-педагогічного забезпечення, зокрема:*

- формування професійної взаємодії педагогів з дітьми;

- збереження психічного здоров'я дітей;

- забезпечення єдності виховної, навчальної та розвивальної мети і завдань;

- забезпечення наступності;

- моніторинг стану і розвитку системи освіти дітей старшого дошкільного віку.

7. *Моніторинг взаємодії дитячого садка і сім'ї:*

- складання соціального паспорту сім'ї;

- вивчення виховної системи в сім'ї;

- визначення ступеня задоволеності сім'ї діяльністю ЗДО.

Результати анкетування з проблеми задоволеності батьків діяльністю ЗДО повинні розглядатися на педагогічних радах, зборах трудового колективу.

8. *Моніторинг динаміки засвоєння здобувачами дошкільної освіти програмного матеріалу.*

З метою фіксації досягнень дітей та відстеження результатів їхнього розвитку організовується діагностика освітнього процесу. Щодо кожної галузі дослідження зазначено відповідні критерії, інструментарії. На початку року діагностують з метою виявлення рівня розвитку дітей, наприкінці - з метою порівняння отриманого. На їх основі повинен розроблятися медико-педагогічний супровід кожної дитини.

Для збирання інформації про динаміку засвоєння дошкільнятами програмного матеріалу, відповідно до вимог чинних програм, рекомендовано використовувати наступні *методи*, контрольні зрізи знань дітей, бесіди, спостереження тощо.

- Вступна діагностика дітей за вимогами чинних програм.
- Діагностика щодо виявлення загальної обдарованості дітей (старші групи).
- Вхідна діагностика сенсорного розвитку дітей раннього віку.
- Контрольні зрізи основних розділів програми, основні компетентності дітей (старша група).
- Мотиваційна готовність до шкільного навчання.
- Підсумкова діагностика за розділами програми.

- Підсумкова діагностика спеціалістів (вчитель-логопед, вчитель- дефектолог, музичний керівник, інструктор з фізичної культури тощо).
- Аналіз творчих досягнень вихованців.

9. *Моніторинг якості інноваційної діяльності педагогів, зокрема:*

- якість засвоєння освітніх програм, рівень професійної компетентності педагогів;
- ситуативний аналіз та підготовка до участі у дослідно-експериментальній роботі та впровадження освітніх інновацій;
- реалізація моніторингу та оцінювання;
- фінальне дослідження реалізації конкретних заходів у межах виконання комплексно-цільової програми «Управління інноваційними процесами».

Результати інноваційної діяльності педагога повинні демонструвати на сторінці у фейсбук та сайті закладу, висвітлювати у фахових журналах тощо.

Загальні висновки

Використання моніторингу в закладі дошкільної освіти:

- дає змогу визначити успішність і результативність протікання освітнього процесу;
- сприяє підвищенню професійної компетенції педагогів;
- здійснює доцільне управління якістю стану навчального процесу;
- прогнозує перспективи розвитку ЗДО.

Діяльність керівника з управління моніторинговими процедурами, спрямованими на вивчення якості освітнього процесу, дає можливість оцінити якість освіти в ЗДО, окреслити «точки зростання». Щоб установа нормально функціонувало і розвивалося, керівник повинен періодично здобувати інформацію про фактичний стан справ і мати можливість порівнювати її з тим, що має бути. З цією метою створюється система контролю.

Збір, аналіз та систематизація інформації необхідні для коригування і змоги простежити результативність і динаміку управління педагогічним колективом.

Оцінювання проводиться протягом декількох років, що дає можливість простежити динаміку поліпшення або погіршення показників ЗДО порівняно з попередніми роками.